

«جشن طلاق»؛ افسردگی‌های عمیق پشت لبخندهای ساختگی

عروسک های عروس و داماد روی کیک چندطبقه، نه تنها دست در دست هم ندارند، بلکه پشت به پشت یکدیگر در حال دور شدن از هم هستند.

سلامت نیوز : عروسک های عروس و داماد روی کیک چندطبقه، نه تنها دست در دست هم ندارند، بلکه پشت به پشت یکدیگر در حال دور شدن از هم هستند. حتی چشم هایت نیز به دیدن چنین صحنه ای عادت ندارد چه رسد به این که تو را به جشن طلاق نیز دعوت کرده باشند و تو بتوانی آن را درک کنی!

به گزارش سلامت نیوز به نقل از خراسان ؛ در واقع این جشن، مراسم پایان یک زندگی مشترک است که فقط ۲ سال دوام آورده و امشب هر دو یعنی عروس و داماد سابق در یک ژست روشنفکرانه و متمدنانه، نه تنها غمگین نیستند که حتی سعی می کنند به همه لبخند بزنند و حتی با یکدیگر نیز شوخی و خنده می کنند. کل میهمانی بسیار تصنعی است. هیچ چیز واقعاً آن گونه که باید باشد، نیست. همه جا تظاهر موج می زند و شاید دروغ ترین لبخند ها را این جا می بینی.

پیش از صرف شام داماد سابق میکروفن را در دست می گیرد و ضمن تشکر از مدعوین محترم و آرزوی خوشبختی برای همسر سابقش می گوید: این جشن را بر پا کردیم تا دوستان و آشنایان بدانند که طلاق می تواند جشن پایان یک شکست و آغازی دیگر باشد! وی سپس بسته ای را باز می کند که در آن چندین ستون سکه طلا قرار دارد. آن را به مدعوین نشان می دهد و می گوید: با آرزوی خوشبختی برای همسر سابقم، ۱۰۰۰ سکه طلای مهریه اش را همین جا در حضور همه تقدیم می کنم. ضمن عذرخواهی به این دلیل که ۹۹۷ سکه کامل است و ۶ نیم سکه. امیدوارم که این قصور بنده را ببخشند و جمعیت با کف و سوت، صحبت های شوهر دیروز و مرد مجرد امروز را همراهی می کنند.

همین یکی دو سال پیش بود که با تعجب می شنیدیم «هر انگلیسی که برای سفارش کیک به شیرینی فروشی می رود از او می پرسند برای طلاق است یا ازدواج؟ زیرا انگلیسی ها به تازگی طلاق شان را هم جشن می گیرند. ولی اکنون در یک انتقال سریع فرهنگی یا بهتر بگوییم تهاجم فرهنگی، این سوغات کاملاً نا به هنجار با عقاید و فرهنگ ما به ایران هم رسیده است.

طلاق در اسلام

آن چه مسلم است طلاق در اسلام، حلالی منفور است. بنابراین جشن گرفتن برای این عمل منفور نه با اعتقادات ما سازگار است نه با باورهایمان. به گفته یکی از پژوهشگران پژوهشکده باقر العلوم (ع)، در روایات، کلمات و سیره عملی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) مشاهده می شود، که آنان طلاق را بسیار مذموم و منفور قلمداد کرده اند. برخی از روایات بدین قرارند؛ امام باقر (ع) از پیامبر گرامی اسلام (ص) نقل فرمودند: «جبرئیل آن قدر بر من درباره زن سفارش و توصیه کرد که گمان کردم طلاق زن، جز در وقتی که مرتکب فحشای قطعی شده باشد سزاوار نیست.« همچنین امام صادق (ع) از پیامبر اکرم (ص) نقل فرمودند: «چیزی در نزد خدا محبوب تر از خانه ای که در آن پیوند ازدواجی صورت می گیرد وجود ندارد و چیزی در نزد خداوند مبعوض تر از خانه ای که در آن خانه پیوندی با طلاق بگسلد وجود ندارد.

طلاق امروزی

اگر نگاهی به کشورهای مختلف بیندازیم و آن ها را از نظر پای بندی به سنت ها و رسم و رسوم مورد مقایسه قرار دهیم بدون تردید متوجه خواهیم شد که در میان کشورهای مختلف دنیا، کشورهای آسیایی بیش از دیگر کشورها پای بند آداب و رسوم هستند. هر چند گاه در این میان آداب و رسوم عجیب و غریبی یافت می شود که البته بیشتر آن ها از جمله سنت هایی است که اغلب در جشن ها و مهمانی های خانوادگی ردپایی از آن ها یافت می شود.

برای مثال در بیشتر کشورهای آسیایی مانند چین، کره و ژاپن برگزاری مراسم ازدواج با آداب و رسوم خاصی همراه است که معمولاً به

دقت اجرا می شود و به این ترتیب عروس و داماد یک بار با پوشیدن لباس های سنتی و به روش سنتی و بار دیگر با پوشیدن لباس های امروزی و به شیوه های متفاوت مراسم ازدواج خود را جشن می گیرند. اما از آن جا که امروزه در بسیاری از کشورها طلاق به عنوان راه حل نهایی برای پایان بخشیدن به مشکلات زندگی مشترک افراد به رسمیت شناخته شده است، به تازگی در برخی کشورها شاهد برگزاری مراسم ویژه ای در روز صدور حکم طلاق هستیم که به نظر می رسد به تدریج و در آینده ای نه چندان دور به بخشی از رسوم حاکم بر آن جوامع تبدیل خواهد شد. متأسفانه این رسم عجیب به کشور ما هم رسوخ کرده و برخی افراد، به هر دلیل و بدون توجه به باورها و اعتقادات هم وطنان شان و نیز تبعات چنین رفتارهایی، به این تقلید کورکورانه تن داده اند.

این در حالی است که از طلاق مرد و زنی که با هم ازدواج کرده اند در دین اسلام به عنوان «#171;منفورترین حلال»؛ یاد می شود و بارها در آیات و روایات تأکید شده است که از این واقعه، عرش الهی می لرزد اما این روزها چه اتفاقی در جامعه رخ داده است که عده ای برای انجام طلاق، جشن به پا می کنند؟

تظاهر به شادی

بیشتر کارشناسان بر این باورند که برپایی چنین جشن هایی به معنای درک صحیح از شرایط و آن گونه که برخی مدعی اند، شادی به خاطر یک شروع دیگر در زندگی شان نیست. بلکه آن ها انسان های افسرده ای هستند که فقط تظاهر به شاد بودن می کنند. دکتر «#171;بروجردی»؛ جامعه شناس و مدرس دانشگاه علامه طباطبایی در این باره می گوید: در فرهنگ و دین ما همواره ازدواج موجب ارتقای پایگاه اجتماعی بود و طلاق امری مذموم و به عنوان آخرین راهکار برشمرده می شد ولی متأسفانه امروزه برخی الگوهای غربی علاوه بر مسائل مختلف زندگی در طلاق ها نیز پدیدار شده است، از جمله گرفتن جشن طلاق همچون مراسم عقد و عروسی که این الگوبرداری محض از طلاق در برخی کشورهای غربی است.

وی با بیان این که حتی حضور یافتن در چنین مراسمی با باورهای ما ایرانی ها مطابقت ندارد و کاری دشوار است، می گوید: احساس من این است که زن و مرد جدا شده می خواهند به خود و دیگران بفهمانند که هیچ اتفاق بدی رخ نداده و همه از این اتفاق خوشحال هستند و این آغازی دیگر است که باید جشن گرفته شود ولی واقعیت این نیست و آن ها در درون خود شکست خورده و غمگین هستند و برگزاری چنین مراسمی نه دردی از آن ها دوا می کند و نه خانواده آن ها و از صبح روز بعد، تازه با مشکلات روبه رو می شوند. بروجردی می گوید: چنین رفتارهای کورکورانه و تقلید گرانه در کشوری با چنین باورهای دینی و اجتماعی، تنها باعث تشویق جوانان بی تجربه به طلاق و نیز سست شدن بنیان خانواده ها می شود. از طرف دیگر این گونه کارهای تظاهرگونه نه تنها باعث افزایش اعتماد به نفس دو طرف نمی شود بلکه آن ها را به وادی غیرواقعی و جدی نگرفتن مشکلات سوق می دهد. وی تأکید می کند: جدایی دو انسان، شکست عاطفی و ویرانی کانون خانواده طبق فطرت انسانی، نیاز به غم و هم دردی دارد نه جشن و پایکوبی. انسان سالم از جدایی ناراحت می شود نه خوشحال.

«#171;علی احمد پناهی»؛ روان شناس بالینی و دکترای اخلاق و تربیت نیز در این باره می گوید: این اتفاقات ممکن است در بین برخی از خانواده های اعیانی و اشرافی جامعه رخ دهد که کلاً جهان بینی و نگاهشان به زندگی مادی است و به دنبال لذت جویی های آنی هستند. در بین این خانواده ها قبح طلاق ریخته شده است و ازدواج را مثل یک داد و ستد می بینند، مثل خودرویی که یک روز می خردند و روز بعد آن را می فروشند. وی درباره توجیه این افراد برای این شادی های پس از طلاق به فارس می گوید: اگر این افراد حاضر شوند پس از طلاق، آزمایش افسردگی از آن ها گرفته شود بیشتر آن ها افسردگی شدید دارند. وی می گوید: آن ها برای این که می خواهند نهب و طعنه وجدان شان را آرام کنند دست به این شادی های تصنعی و کاذب می زنند.

زنگ خطری برای کشور

هرچند که هنوز هم وطنان زیادی درباره برپایی جشن های طلاق چیزی نمی دانند ولی ظاهراً سرعت اشاعه آن به گونه ای بوده که به دیگر استان ها نیز رسیده و موجبات نگرانی مسئولان آن استان ها را برانگیخته است. همچنان که در آخرین موضع گیری، هجدهم شهریور ماه جاری سخنگوی شورای اسلامی شهر اصفهان گفت: امروزه موضوع جدیدی با عنوان جشن به مناسبت طلاق در جامعه مطرح شده و برخورد نشدن و بی تفاوتی مسئولان نسبت به این موضوع زنگ خطری برای کشور به شمار می رود.

«#171;ابوالفضل قربانی»؛ اظهار کرد: پس از این که موضوع مربوط به طلاق توافقی به عنوان امری مذموم در میان مردم رایج شد این موضوع آسیب های متعدد و مختلفی را برای جامعه ایجاد کرده است. وی با بیان این که البته رایج شدن این موضوع در جامعه با مبانی اعتقادی و فرهنگی کشور هم خوانی ندارد، ادامه داد: این روزها مردم در جامعه شاهد بروز موضوع جدیدی با عنوان برگزاری جشن به مناسبت طلاق هستند.

سخنگوی شورای اسلامی شهر اصفهان، با تأکید بر این که برگزاری جشن برای طلاق یک پدیده غربی است و این جشن به دلیل فرار از

مسئولیت‌ها در میان افراد برگزار می‌شود، تصریح کرد: مسائل مربوط به جنبه‌های خواستگاری و روابط نامشروع در میان دختران و پسران به عنوان ریشه و دلیل اصلی این موضوع به شمار می‌رود. وی با اشاره به این که مسئولان باید در مقابل پدیده برگزاری جشن به مناسبت طلاق به صورت جدی بایستند، اضافه کرد: اگر مسئولان به صورت جدی با این موضوع برخورد نکنند باعث پدید آمدن یک ناهنجاری و ضد ارزش در جامعه و بی تفاوتی نسبت به آن سبب عادی شدن آن در میان مردم می‌شود.

وی با تأکید بر این که زن و مرد پس از طلاق هیچ احساس امنیتی نمی‌کنند و در گذشته پس از وقوع طلاق میان زن و مرد بحث ازدواج مجدد آن‌ها مطرح می‌شده است، افزود: اما امروزه آمارهای طلاق به صورت چشم‌گیری افزایش یافته و افراد مطلقه سالیان سال به صورت مجرد زندگی می‌کنند که این موضوع آسیبی برای جامعه است. سخنگوی شورای اسلامی شهر اصفهان با بیان این که در گذشته رفتار خانواده و جامعه با افرادی که طلاق می‌گرفته‌اند تفاوت داشت و اکنون شرایط تغییر کرده است، گفت: امروزه با برگزاری جشن به مناسبت طلاق تمام ارزش‌های موجود در جامعه در زمینه ازدواج و مذموم بودن طلاق پامال می‌شود.

وی با اشاره به این که در صورتی که با برگزاری جشن به مناسبت طلاق در کشور برخورد نشود، ناهنجاری‌های غربی به سرعت در جامعه رشد می‌یابد، اظهار کرد: زنگ خطر این موضوع باید برای مردم و مسئولان به صدا درآید و برخورد نشدن با آن آسیب‌های بسیاری را برای جامعه دربر دارد. قربانی می‌افزاید: مسئولیت‌های کلان فرهنگی کشور در اختیار افرادی قرار می‌گیرد که این افراد هیچ گونه سابقه فعالیت فرهنگی ندارند.

کار فرهنگی به جای برخورد جزمی

عبدالرضا عزیزی؛ رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی با برخوردهای جزمی در این باره موافق نیست و می‌گوید: طی سال‌های گذشته همواره این موضوع را آزموده و دیده‌ایم که برخوردهای جزمی با چنین مراسم و رفتاری نه تنها پاسخگو نیست بلکه حتی در مواردی نتیجه عکس می‌دهد، بنابراین صحبت‌هایی از قبیل برخورد قاطع و... بی‌فایده است.

وقتی از وی می‌پرسیم به نظر او راهکار توقف این روند و حتی حذف چنین پدیده‌ای در جامعه چیست؟ می‌گوید: کار فرهنگی. در واقع ما باید اساساً به فکر پیش‌گیری و کاهش طلاق در جامعه باشیم. کار درست و اساسی همین است. در واقع مشکل اصلی جشن‌های طلاق نیست بلکه افزایش میزان طلاق در جامعه است.

عزیزی توضیح می‌دهد: برای کنترل و پیش‌گیری از شیوع چنین پدیده‌هایی ما با ۳ مرحله روبه‌رو هستیم. ابتدا پیش‌گیری قبل از آشنایی افراد با یک آسیب اجتماعی یا پدیده‌ای از این قبیل که جز با فرهنگ‌سازی و آشنا کردن زوج‌ها با مهارت‌های زندگی و تقویت باورهای دینی آن‌ها ممکن نیست. این هدف، مستلزم کار فرهنگی عمیق، پیوسته و هدف‌دار است به گونه‌ای که با انجام این اقدامات مطمئن باشیم زوج‌های ایرانی هرگز به چنین تظاهرات زشتی تن نمی‌دهند.

وی اضافه می‌کند: مرحله دوم، زمان آشنایی فرد با چنین پدیده‌هایی است که باز هم باید با کار فرهنگی قبح آن را به وی یادآور شد تا تشویق به انجام آن نشود و مرحله سوم زمانی است که فرد، اقدام به چنین کاری کرده است و در واقع باید در خصوص آن فرد یا افراد کاردرمانی صورت گیرد تا موجب آلودگی فرهنگی دیگران نیز نشود این درحالی است که در جامعه ما جای خالی آموزش و پیش‌گیری به شدت احساس می‌شود.

عزیزی درباره بیشترین لطمه‌ای که جشن‌های طلاق به جامعه می‌زند، می‌گوید: بزرگ‌ترین لطمه‌ای که چنین جشن‌هایی به سطح فرهنگی جامعه می‌زند این است که قبح طلاق به تدریج از بین می‌رود زیرا این‌ها سوغات غرب است و آن‌ها مثل ما طلاق را مذموم نمی‌دانند. وقتی به وی می‌گوییم، عده‌ای این کار را نشان روشنفکری می‌دانند، می‌گوید: یک انسان روشنفکر از شکست خود درس می‌گیرد نه آن که برای آن جشن بگیرد. خانواده‌های فهیم، متدین و با فرهنگ ایرانی هرگز دست به چنین کارهایی نمی‌زنند.

برایش از برخی مسئولان و کارشناسانی می‌گویم که اصرار دارند درباره جشن طلاق چیزی ننویسیم تا مردم در جریان چنین پدیده‌ای قرار نگیرند، مبادا که آن‌ها نیز تشویق به این کار شوند. عزیزی این بحث را قبول ندارد و می‌گوید: سکوت مدبرانه و فرهنگی آستانه و حدی دارد. گاهی در برابر برخی آسیب‌های انگشت شمار باید سکوت کرد مبادا که دیگران نیز آشنا و تشویق شوند ولی گاهی کار از این حرف‌ها می‌گذرد و یک پدیده نامطلوب در حال گسترش است. آن زمان است که سکوت کردن و نبود اطلاع‌رسانی اشتباه محض است. مثل بیماری‌های ایدز که در ابتدا با وجود اصرار کارشناسان مبنی بر ضرورت هشدارهای عمومی دولت‌های وقت زیر بار نرفتند و زمانی اقدام به این کار کردند که دیر شده بود. اکنون نیز نباید از گفتن واقعیت بیم داشت و باید با اطلاع‌رسانی به مردم در باره این معضل و پدیده نامتجانس هشدار داد تا آسیب‌های اجتماعی آن به حداقل برسد.

در شرایط کنونی که آمار حکایت از رشد طلاق در جامعه دارد و طبق آخرین آمارهای منتشر شده توسط سازمان ثبت احوال کشور فقط

در ۳ ماه نخست امسال ۳۴۷ هزار و ۵۹ نفر به زندگی مشترک خود پایان داده اند و آمار طلاق در سال گذشته به رشد ۷ درصدی رسیده است، انتظار است مسئولان علاوه بر چاره جویی برای معضلات ناشی از طلاق در جامعه، فکر و تدبیری هم برای بدعت های بیماری که در این زمینه در جامعه، در حال شکل گیری است و قابلیت شیوع هم دارند، داشته باشند.
چکیده گزارش

با آن که در اسلام از طلاق به عنوان منفورترین حلال یاد شده است ولی به هر دلیل آمار طلاق در کشور رو به افزایش است و در کنار این بحران قابل تأمل، برخی بدعت ها و اعمال ناشایست و ناهماهنگ با باورها و اعتقادات ما در حال شکل گیری است که به نوعی زمینه ساز طلاق نیز است. جشن طلاق یکی از این پدیده های وارداتی و زشت است که نادیده گرفتن توسعه تدریجی آن می تواند تبعات زیادی در پی داشته باشد. بیشتر کارشناسان بر این باورند که برپایی چنین جشن هایی به معنای درک صحیح از شرایط و آن گونه که برخی مدعی اند، شادی به خاطر یک شروع دیگر در زندگی شان نیست. بلکه آن ها انسان های افسرده ای هستند که فقط تظاهر به شاد بودن می کنند. جدایی دو انسان، شکست عاطفی و ویرانی کانون خانواده طبق فطرت انسانی، نیاز به غم و هم دردی دارد نه جشن و پایکوبی. انسان سالم از جدایی ناراحت می شود نه خوشحال. در این بین برخی مسئولان از برخورد با چنین جشن هایی سخن می گویند و برخی دیگر از کار اصولی برای کاهش طلاق و افزایش اقدامات فرهنگی.